

**PIERWSZY PREZES
SĄDU NAJWYŻSZEGO
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Warszawa, dnia 27 maja 2015 r.

BSA III-021-156/15

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L. dz.
Data wpływu 27. 05. 2015r.

**Pan
Adam PODGÓRSKI
Zastępca Szefa
Kancelarii Sejmu**

Szanowny Panie Ministrze,

W odpowiedzi na pismo z dnia 22 kwietnia 2015 r., GMS-WP-173-96/15 uprzejmie przesyłam uwagi Sądu Najwyższego do **rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw.**

Z poważaniem

Prof. dr hab. Małgorzata GERSDORF

Warszawa, dnia 27 maja 2015 r.

SĄD NAJWYŻSZY
BIURO STUDIÓW I ANALIZ
Pl. Krasieńskich 2/4/6, 00-951 Warszawa

BSA III - 021-156/15

Uwagi

do rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw nadesłanego przy piśmie Zastępcy Szefa Kancelarii Sejmu Adama Podgórskiego z dnia 22 kwietnia 2015 r., nr GMS-WP-173-96/15

Analiza przedłożonego projektu skłania do zgłoszenia uwag jedynie w takim zakresie, w jakim projekt dotyczy zmian w ustawie o ubezpieczeniu społecznym rolników; pozostałe propozycje nim objęte dotyczą bowiem ustaw regulujących zagadnienia pozostające w kognicji sądownictwa administracyjnego.

Po pierwsze, projekt przewiduje, że zasiłek macierzyński przestanie być świadczeniem z ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego, które nadal bez żadnych zmian pozostanie wyodrębnione (art. 1 ust. 2 ustawy), a stanie się świadczeniem z ubezpieczenia emerytalno-rentowego. Jak należy mniemać, projektodawcy zdecydowali się na przyjęcie takiego rozwiązania ze względu na uproszczenie sposobu finansowania zasiłków macierzyńskich dla rolników. Wygląda to zatem tak, że zamiast dokonać stosownych zmian w przepisach Rozdziału 6 ustawy dotyczącego gospodarki finansowej, w szczególności art. 77 ustawy, który określa przeznaczenie Funduszu składkowego i zasady jego tworzenia, co wymagałoby istotnego nakładu pracy i byłoby skomplikowane, zastosowali zabieg, który zwolnił ich z realizacji tego zadania. Nie stanowi to jednak wystarczającej racji dla przyjęcia rozwiązania wadliwego zarówno pod względem systemowym i konstrukcyjnym, jak godzącym w zasady przyzwoitej legislacji. Sytuacja, w której zasiłek macierzyński będzie świadczeniem z ubezpieczenia emerytalno-rentowego jest po prostu niedopuszczalna.

Na marginesie należy również zauważyć, że projektodawcy tak dalece posunęli się w swym „uproszczeniu”, że swój zamysł inkorporowali do przepisów w taki sposób, że zachwiane zostały także elementarne zasady czytelności systematyki ustawy. Oto bowiem w wyniku proponowanych zmian, w punkcie A Rozdziału 2 ustawy zatytułowanym „Ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie” czytelnik ustawy nie znajdzie żadnej informacji o prawie do zasiłku macierzyńskiego. Cała regulacja tej instytucji będzie się bowiem znajdowała, według propozycji projektodawców, w punkcie B Rozdziału 2 ustawy zatytułowanym „Ubezpieczenie emerytalno-rentowe”. Czytelnik ustawy w przepisach przyporządkowanych do danego rozdziału, czy punktu tego aktu powinien zaś móc, bądź to znaleźć wszystkie istotne przepisy odpowiadające tytułowi tego rozdziału, bądź to znaleźć czytelne odesłanie w tym zakresie do innych części tekstu ustawy.

Druga uwaga związana jest z brakiem precyzyjnych przesłanek nabycia prawa do zasiłku macierzyńskiego przez osobę, która przyjęła dziecko na wychowanie nie w ramach rodziny zastępczej (por. projektowany art. 35 a ust. 1 pkt 3 w związku z projektowanym art. 35 a ust. 4 pkt 3 ustawy). Projektowany art. 35 a ust. 1 pkt 3 ustawy stanowi, że zasiłek macierzyński przysługuje osobie ubezpieczonej, która przyjęła dziecko w wieku do 7. roku życia na wychowanie, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do 10. roku życia, jeżeli w tym czasie został złożony wniosek o przysposobienie. Z literalnego odczytania tego przepisu wynika, że wniosek o przysposobienie może być złożony w czasie ograniczonym jedynie ukończeniem przez dziecko określonego w przepisie wieku. Oznacza to, że zasiłek nabywa ubezpieczony, który przykładowo przyjął na wychowanie dziecko 2 letnie, a wniosek o przysposobienie złożył, gdy miało ono 6 lat. Jeżeli poprzestać tylko na tym przepisie, to należałoby uznać, że zasiłek będzie przysługiwał od dnia złożenia wniosku o przysposobienie. Taki wniosek pozostaje jednak w sprzeczności z projektowanym art. 35 a ust. 4 pkt 3 ustawy, który stanowi, że w odniesieniu do ubezpieczonych, którzy przyjęli dziecko na wychowanie, zasiłek przysługuje od dnia przyjęcia dziecka na wychowanie nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10. roku życia. W tym przepisie nie ma już zatem żadnego odniesienia do kwestii złożenia wniosku o przysposobienie, wystarczające jest samo przyjęcie dziecka na wychowanie. Aby skorelować te regulacje i jednocześnie wyeliminować opisane

wątpliwości, należy rozważyć regulację, zgodnie z którą zasiłek macierzyński dla ubezpieczonych, o których mowa w art. 35 a ust. 1 pkt 3 ustawy, a więc którzy przyjęli dziecko na wychowanie nie w ramach rodziny zastępczej, będzie przysługiwał od dnia złożenia wniosku o przysposobienie.